Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

[redacted]

Aan De Minister van VWS Deadline: 01-06-2022

WJZ
Cluster 3

Ontworpen door
[redacted]

Datum Document
-

Kenmerk
3323108-1024889-WJZ

Bijlage(n)
4

nota

(ter beslissing) Voorhang verlenging Tijdelijke wet notificatieapplicatie covid-19

1. Aanleiding

De Tijdelijke wet notificatieapplicatie covid-19 waarin de inzet van CoronaMelder is geregeld vervalt op 10 juli 2022. Deze wet kan bij koninklijk besluit steeds met ten hoogste drie maanden worden verlengd. Een ontwerp van dit koninklijk besluit moet ten minste een week worden voorgehangen bij beide Kamers.

U heeft beide Kamers bij brief van 19 april jl. geïnformeerd over het feitelijk stopzetten van CoronaMelder per 22 april 2022. Daarbij heeft u opgemerkt te overwegen de Tijdelijke wet notificatieapplicatie covid-19 na 10 juli wel te verlengen zodat de mogelijkheid blijft behouden om CoronaMelder in het najaar, indien noodzakelijk en na overleg met beide Kamers, weer aan te zetten.

Daarnaast heeft u in het commissiedebat van 19 april jl. toegezegd te onderzoeken wat de mogelijkheden zijn om CoronaMelder op enig moment in de toekomst te gebruiken. Naar aanleiding van deze toezegging is in de nota van toelichting opgenomen dat de Taskforce Digitale Ondersteuning Bestrijding covid-19 (DOBC) hierover om advies wordt gevraagd.

2. Geadviseerd besluit

Beslispunt 1:
Gelet op uw beslissing dat u de Tijdelijke wet nog wilt behouden, adviseren wij u de wet met drie maanden te verlengen en verzoeken wij u bijgaande voorhang-brieven aan de Kamers te ondertekenen.

22-5-22

[redacted]

Beslispunt 2:
Daarbij verzoeken wij u tevens – mede om invulling te geven aan uw toezegging uit het commissiedebat van 19 april jl. – in te stemmen met een adviesaanvraag bij de Taskforce Digitale Ondersteuning Bestrijding covid-19 (DOBC) of het zinvol en proportioneel is - om bij een opleving van het virus - CoronaMelder in combinatie met zelftesten weer aan te zetten. De inzet van CoronaMelder zou dan niet langer sec ondersteunend zijn aan BCO door de GGD, maar ook een middel waarmee mensen zelf onbekende contacten kunnen notificeren in geval van een positief zelftest. De Taskforce wordt hierbij tevens gevraagd wat de mogelijkheden, bezwaren, kansen en risico's zijn om dit te doen, zowel epidemiologisch, communicatief, technisch en juridisch als op het gebied van privacy en security. Daarbij zal ook moeten worden betrokken dat voor een dergelijke andere inzet van CoronaMelder wetswijziging nodig zal zijn.

Beslispunt 3:
Ook graag uw akkoord om deze adviesaanvraag al aan te kondigen in de toelichting op het verlengingsbesluit (reeds opgenomen in de tekst).

De voorhang, ondertekening en publicatie van het koninklijk besluit nemen een aantal weken in beslag. De voorhangbrieven moeten daarom uiterlijk op 7 juni 2022 aan beide Kamers worden verstuurd.
Daarnaast is tijd ingeruimd om de Taskforce vóór het uitsturen van de voorhangbrieven op de hoogte te stellen van de adviesaanvraag. Uiteraard alleen indien u akkoord bent met beslispunt 2.

3. Kernpunten

- De inzet van CoronaMelder is geregeld in de Tijdelijke wet notificatieapplicatie covid-19 die steeds met een periode van ten hoogste drie maanden kan worden verlengd (NB: dit is een ander hoofdstuk in de Wet publieke gezondheid (Wpg) dan de Tijdelijke wet maatregelen covid-19 (Twm). De regeling van CoronaMelder en de Twm staan dus los van elkaar).
- CoronaMelder is op 22 april jl. tijdelijk feitelijk stopgezet; de mogelijkheid is behouden CoronaMelder op een later moment, indien nodig, weer aan te zetten.
- Door de Tijdelijke wet te verlengen tot 10 oktober 2022 is het mogelijk CoronaMelder in het najaar weer aan te zetten (uiteraard alleen indien noodzakelijk en na overleg met beide Kamers).
- Hiervoor is nodig dat de GGD weer grootschalig(er) test en BCO is opgeschaald.
- In de nota van toelichting staat ook dat de Taskforce Digitale Ondersteuning Bestrijding covid-19 advies wordt gevraagd of het zinvol en proportioneel is - om bij een opleving van het virus - CoronaMelder in combinatie met zelftesten aan te zetten. En wat daarbij de mogelijkheden, bezwaren, kansen en risico's zijn, zowel epidemiologisch, communicatief, technisch en juridisch als op het gebied van privacy en security. (Hiermee geeft u invulling aan uw toezegging in het commissiedebat van 19 april jl.)
- In dat geval zal een nieuw wetsvoorstel moeten worden gemaakt. Het is de vraag of dat opportuun is. Daarom wordt daar in de adviesaanvraag in het bijzonder aandacht voor gevraagd.

4. Toelichting

Het uitgangspunt is dat de inzet van CoronaMelder niet meer nodig zal zijn. De Tijdelijke wet wordt desondanks wel verlengd omdat niet kan worden uitgesloten dat er zich in het najaar onverhoopt een meer ziekmakende variant van het virus voordoet. Door nu te verlengen blijft de wettelijke grondslag voor de inzet van CoronaMelder behouden. In de nota van toelichting is opgenomen dat CoronaMelder weer wordt aangezet als aan de volgende randvoorwaarden is voldaan:
- er is een meer ziekmakende variant van het virus;
- de inzet van CoronaMelder is noodzakelijk (nauwe contacten worden meer en sneller gewaarschuwd voor een mogelijke besmetting zodat ketens van besmetting meer kunnen worden doorbroken);
- BCO wordt opgeschaald;
- er wordt weer grootschalig(er) getest door de GGD.
- overleg met beide Kamers.

U heeft tijdens het commissiedebat van 19 april jl. aan het lid Tielen toegezegd dat u zal onderzoeken wat de mogelijkheden zijn van het doorzetten van CoronaMelder en zelftesten. Gebruikers van CoronaMelder zouden bijvoorbeeld na een positieve zelftest een notificatie via CoronaMelder kunnen versturen.

NB: Indien u wenst dat zelftesten via CoronaMelder kunnen worden gedeeld is wetswijziging nodig, zodat CoronaMelder op een meer eigenstandige manier – los van BCO door de GGD- kan worden ingezet. Omdat voor een dergelijke gewijzigde inzet van CoronaMelder een wetswijziging nodig is, staat de toezegging op zichzelf los van de verlenging van de Tijdelijke wet notificatieapplicatie covid-19. Gezien de samenhang en het goed informeren van de Kamers ligt het echter in de rede om de adviesaanvraag bij de Taskforce hier wel te noemen.

a. *Draagvlak politiek*

Met name de Eerste Kamer is steeds kritisch geweest op de inzet en effectiviteit van CoronaMelder. Het is onduidelijk hoe de Eerste Kamer staat ten opzichte van het verlengen van de Tijdelijke wet met het oog op het mogelijk weer aanzetten van CoronaMelder als dit in de toekomst nodig is.

b. Draagvlak maatschappelijk en eenduidige communicatie
Zolang de inzet van CoronaMelder is beëindigd heeft het verlengen van de Tijdelijke wet geen impact. Bovendien was en blijft het gebruik van CoronaMelder vrijwillig, de wet voorziet zelfs in een verbod op elke vorm van indirecte en directe dwang tot het gebruik van de app.

c. Financiële en personele gevolgen
De adviesvraag aan de Taskforce DOBC brengt kosten met zich mee. Deze kosten zijn gedekt in de begroting. De kosten betreffen € 500,-. per plenaire vergadering, per lid, en €1.000.- per plenaire vergadering voor de voorzitters. Uitgaande van maximaal twee benodigde vergaderingen om tot een advies te komen, zou deze adviesvraag €13.000.- kosten.

d. Juridische aspecten haalbaarheid
De verlenging is juridisch haalbaar. De Tijdelijke wet notificatieapplicatie covid-19 maakt de inzet van CoronaMelder mogelijk, maar verplicht daar niet toe. Het is dus mogelijk om de wet te verlengen terwijl de app feitelijk niet wordt gebruikt.

e. Afstemming (intern, interdepartementaal en met veldpartijen)

Deze nota is door programma RDO en WJZ gezamenlijk opgesteld en voor wat betreft de adviesaanvraag aan de Taskforce afgestemd met PDC en DI.

f. Gevolgen administratieve lasten
n.v.t.

g. Toezeggingen

In de nota van toelichting wordt aangekondigd dat u naar aanleiding van uw toezegging aan het lid Tielen onderzoekt of het zinvol en proportioneel is om - bij een opleving van het virus - CoronaMelder in te zetten in combinatie met zelftesten. De inzet van CoronaMelder zou dan niet langer sec ondersteunend zijn aan BCO door de GGD, maar ook een middel waarmee mensen zelf onbekende contacten kunnen notificeren in geval van een positieve zelftest. De Taskforce wordt hierbij tevens gevraagd wat de mogelijkheden, bezwaren, kansen en risico's zijn om dit te doen, zowel epidemiologisch, communicatief, technisch en juridisch als op het gebied van privacy en security. Daarbij zal ook moeten worden betrokken dat voor een dergelijke andere inzet van CoronaMelder wetswijziging nodig zal zijn.

h. Fraudetoets
n.v.t.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden
In deze nota zijn alle tot personen herleidbare gegevens op ambtelijk niveau onleesbaar gemaakt.

Ghirlanda, L. (Laura)
senior jurist